

O‘ZBEKISTON YOSHLARIDA “OMMAVIY MADANIYAT”GA QARSHI IMMUNITETDA MILLIY QADRIYATLARNING STRATEGIK O‘RNI VA AHAMIYATI

Xayridinov Abbosxon Anvarovich, Ichki ishlar vazirligi
Toshkent shahar 2-son akademik litseyi maxsus fanlar
o‘qituvchisi, podpolkovnik

THE STRATEGIC ROLE AND IMPORTANCE OF NATIONAL VALUES IN BUILDING IMMUNITY AGAINST “MASS CULTURE” AMONG UZBEK YOUTH

Hayridinov Abboskhon Anvarovich, Special Sciences Teacher at
the Tashkent City 2nd Academic Lyceum of the Ministry of
Internal Affairs, Lieutenant Colonel

СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ ИММУНИТЕТА ПРОТИВ “МАССОВОЙ КУЛЬТУРЫ” СРЕДИ МОЛОДЕЖИ УЗБЕКИСТАНА

Хайридинов Аббосхон Анварович, преподаватель
специальных дисциплин Ташкентского академического
лицея №2 Министерства внутренних дел, подполковник

<https://orcid.org/0009-0003-1661-5472>

e-mail:
academicaget6767@gmail.
com

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekiston yoshlarida “ommaviy madaniyat”ning salbiy ta‘siriga qarshi immunitet shakllantirishda milliy qadriyatlarining strategik o‘rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari ko‘rsatadiki, milliy qadriyatlarni targ‘ib qilish orqali yoshlar ongida mustahkam ma‘naviy immunitet shakllantirish mumkin. Eksperiment va sotsiologik so‘rovlar asosida ommaviy madaniyatning yoshlar tarbiyasiga ta‘siri va milliy qadriyatlar bilan bog‘liq munosabat o‘zgarishlari aniqlandi. Milliy qadriyatlar nafaqat yoshlar tarbiyasida, balki ularning madaniy identifikatsiyasini saqlab qolishda ham muhim vosita hisoblanadi.

Kalit so‘zlar: ommaviy madaniyat, milliy qadriyatlar, yoshlar tarbiyasi, ma‘naviy immunitet, sotsiologik so‘rov, madaniy identifikatsiya.

Abstract: This article analyzes the strategic role and importance of national values in building immunity against the negative influence of “mass culture” among Uzbek youth. The results of the study show that promoting national values can foster strong spiritual immunity in the minds of young people. Based on experiments and sociological surveys, changes in attitudes toward mass culture and national values among youth were identified. National values are not only essential in youth education but also play a crucial role in preserving their cultural identity.

Key words: mass culture, national values, youth education, spiritual immunity, sociological survey, cultural identity.

Аннотация: В данной статье анализируется стратегическая роль и значение национальных ценностей в формировании иммунитета против негативного влияния «массовой культуры» среди узбекской молодежи. Результаты исследования показывают, что продвижение национальных ценностей может способствовать укреплению духовного иммунитета у молодежи. На основе экспериментов и социологических опросов выявлены изменения в отношении к массовой культуре и национальным ценностям среди молодежи. Национальные ценности важны не только в воспитании молодежи, но и играют ключевую роль в сохранении их культурной идентичности.

Ключевые слова: массовая культура, национальные ценности, воспитание молодежи, духовный иммунитет, социологический опрос, культурная идентичность.

KIRISH. Zamonaviy globalizatsiya davrida “ommaviy madaniyat” tushunchasi jahon bo‘ylab keng yoyilmoqda va uning ta’siri ko‘plab sohalarda, jumladan, yoshlar ongida sezilarli darajada namoyon bo‘lmoqda. “Ommaviy madaniyat” deganda, ko‘pincha, insonlarning madaniy, ijtimoiy va ma’naviy hayotini standartlashtirishga qaratilgan, asosan tijorat maqsadida yaratilgan madaniy hodisalar tushuniladi. Bu jarayon yoshlar orasida milliy qadriyatlar va an’analar ahamiyatini susaytirib, ularning madaniy identifikatsiyasiga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Ayniqsa, O‘zbekiston yoshlari global ommaviy madaniyat oqimlaridan ta’sirlanib, o‘z milliy o‘zligini unutishi yoki kamroq qadrlashi xavfi ostida.

Statistik ma’lumotlarga ko‘ra, 2023-yilda yoshlar orasida internetdan foydalanish ko‘rsatkichi 95 foizga yetdi, shundan 70 foizga yaqini ijtimoiy tarmoqlar orqali global ommaviy madaniyat kontentiga muntazam kirib turadi. Bu raqamlar yoshlar orasida global madaniyat va ommaviy axborot vositalari ta’sirida shakllangan hodisalarning qanchalik tez va keng tarqalayotganini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, 2021-yilda qabul qilingan “Yoshlar siyosati to‘g‘risida”gi qonun milliy qadriyatlarni asrab-avaylash, yoshlar ma’naviyati va ma’rifatini oshirishni davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilaydi.

Shu sababli, yoshlar ongida milliy qadriyatlarning mustahkam o‘rnini saqlab qolish, ularda “ommaviy madaniyat” tahdidlariga qarshi immunitetni shakllantirish dolzarb vazifa hisoblanadi. Milliy qadriyatlar, o‘z navbatida, nafaqat madaniy meros sifatida, balki yoshlarning ma’naviy barkamolligini ta’minlashda, ularni ma’naviy, axloqiy va ijtimoiy jihatdan shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqolada “ommaviy madaniyat” tahdidiga qarshi immunitet shakllantirishda milliy qadriyatlarning

strategik roli va ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Milliy qadriyatlar yoshlarda mustahkam ma’naviy va axloqiy poydevor yaratish, ularga milliy madaniyat va urf-odatlarining ahamiyatini anglatish orqali global tahdidlarga qarshi immunitet hosil qilish vositasi sifatida ko‘rib chiqiladi.

Tadqiqot maqsadi – O‘zbekiston yoshlarida “ommaviy madaniyat” tahdidiga qarshi immunitet shakllantirishda milliy qadriyatlarning strategik o‘rnini ilmiy asosda tahlil qilish hamda bu jarayonda milliy qadriyatlarning rolini kuchaytirishga yo‘naltirilgan samarali usullarni aniqlash.

Tadqiqot vazifalari:

1. Ommaviy madaniyatning yoshlar ongiga ta’sirini o‘rganish.
2. Milliy qadriyatlarning yoshlar ma’naviy rivojlanishidagi ahamiyatini aniqlash.
3. “Ommaviy madaniyat”ga qarshi kurashda milliy qadriyatlarni mustahkamlash usullarini ishlab chiqish.
4. O‘zbekiston yoshlari uchun milliy qadriyatlar asosida ma’naviy immunitetni shakllantirish bo‘yicha tavsiyalar berish.

ADABIYOTLAR TAHLILI. O‘zbekiston yoshlarida “ommaviy madaniyat” tahdidiga qarshi immunitet shakllantirish masalasi dunyo miqyosida o‘rganilgan muhim ijtimoiy-psixologik va madaniy hodisalarning bir qismi sifatida tahlil qilinishi lozim. Xalqaro miqyosda bu borada olib borilgan tadqiqotlar ommaviy madaniyatning ijtimoiy jarayonlarga ta’siri, ayniqsa, yosh avlod ongini shakllantirishdagi o‘rni borasida keng ko‘lamli ilmiy yondashuvlarni taklif qiladi. Ushbu tadqiqotlar milliy qadriyatlar, an’analar va global tijorat madaniyati o‘rtasidagi qarama-qarshilikni chuqur yoritadi.

Amerikalik tadqiqotchi J.Fiske ommaviy madaniyatni iste’molchilik madaniyatining asosiy komponenti sifatida tahlil qilgan. U ommaviy

madaniyatni tijorat manfaatlariga xizmat qiluvchi vosita sifatida tavsiflab, uning global ijtimoiy va madaniy ta'sirini tahlil qiladi. Fiske o'z ishlarida ommaviy madaniyat orqali tarqatilayotgan mahsulotlar va g'oyalar insonning o'zini anglashiga, an'anaviy qadriyatlar va madaniyatga bo'lgan munosabatiga qanday ta'sir qilishini ko'rsatadi (Fiske, 1989). J.Storey ham shunga o'xshash yondashuvda ommaviy madaniyatning kuchayishi natijasida milliy va madaniy identifikatsiyaning susayishini, bu jarayonning ijtimoiy strukturaga va madaniy merosga qanchalik jiddiy ta'sir etishini tahlil qiladi (Storey, 2015).

Xorijiy olimlardan M. Featherstone va S.Lash ommaviy madaniyatni globalizm doirasida tadqiq qilib, bu hodisaning milliy va madaniy qadriyatlarni qanday cheklab qo'yishi va ularni yo'qotish jarayoniga qanday hissa qo'shishini tahlil qiladilar. Featherstone o'z tadqiqotlarida ommaviy madaniyatni "yagona" madaniyat sifatida talqin qilib, uning natijasida milliy o'zlik va madaniy merosning marginal holatga tushib qolishini qayd etadi (Featherstone, 1995). Lash esa ommaviy madaniyatni individualizm va iste'molchilik ideologiyasi asosida shakllangan hodisa deb hisoblab, u yoshlar ongida an'anaviy qadriyatlarni buzishi va zaiflashtirishi mumkinligini ko'rsatadi (Lash, 1994).

O'zbekistonlik olimlarning tadqiqotlarida milliy qadriyatlar va ularning yoshlar ma'naviy-ma'rifiy tarbiyasidagi o'rni alohida e'tirof etilgan. A.Komilov milliy qadriyatlarni saqlab qolish va ularni yosh avlodga singdirish masalasini dolzarb masala sifatida talqin qiladi. U o'z tadqiqotlarida ommaviy madaniyatning yoshlar ongi va madaniyatiga ko'rsatadigan salbiy ta'sirini milliy qadriyatlar orqali oldini olish zarurligini ta'kidlaydi (Komilov, 2019). Shu bilan birga, M.Jalilov milliy qadriyatlar va an'analarni ommaviy madaniyat tahdidlariga qarshi eng muhim ma'naviy vosita sifatida tavsiflab, ularni saqlash va rivojlantirish zarurati haqida to'xtaladi (Jalilov, 2020).

Xorijiy va mahalliy adabiyotlarning umumiy tahlili shuni ko'rsatadiki, global madaniyatning milliy qadriyatlar va yoshlar ongiga ta'sirini o'rganishda keng ko'lamlil ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Biroq milliy qadriyatlarni ommaviy madaniyat tahdidiga qarshi immunitet shakllantirishda strategik o'rganish masalasi O'zbekiston sharoitida hali ham dolzarb bo'lib

qolmoqda. Shu nuqtayi nazardan, milliy qadriyatlarining o'rni va ahamiyatini chuqur o'rganish, yoshlar ongiga singdirish jarayonida ularning qanday samaradorlik ko'rsatishini aniqlash muhim ilmiy masalalardan biri hisoblanadi.

METODOLOGIYA. Tadqiqotda quyidagi usul va metodlardan foydalanildi:

1. **Nazariy tadqiqot usuli** – milliy qadriyatlar va ommaviy madaniyat haqidagi ilmiy konsepsiyalar, nazariy asarlar, maqolalar va davlat hujjatlari tahlil qilindi.

2. **Sotsiologik so'rov** – O'zbekiston yoshlarida ommaviy madaniyat ta'siri va milliy qadriyatlar haqidagi bilim darajasi aniqlash uchun so'rovlar o'tkazilib, statistik tahlil qilindi.

3. **Eksperimental usul** – milliy qadriyatlarni singdirishga qaratilgan ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar tashkil etilib, natijalari qiyosiy tahlil qilindi.

4. **Kontent-tahlil** – ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlardagi ommaviy madaniyat kontenti tahlil qilindi.

5. **Tajribali kuzatish** – milliy qadriyatlar va ommaviy madaniyatning yoshlar xulq-atvoriga ta'siri kuzatildi.

TADDIQOTNING EKSPERIMENTAL

QISMI. Tadqiqotning eksperimental qismi yoshlar ongida milliy qadriyatlarni singdirish orqali "ommaviy madaniyat" tahdidiga qarshi immunitet shakllantirish jarayonini sinovdan o'tkazishga qaratilgan. Ushbu eksperiment turli yosh guruhlarida ma'naviy tarbiya va milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash metodlarining samaradorligini aniqlash imkonini beradi. Eksperimental qism quyidagi bosqichlarda amalga oshirildi:

1. Eksperiment ishtirokchilari va guruhlar ajratilishi.

Tadqiqot uchun O'zbekistonning turli viloyatlaridan(Samarqand,Toshkent,Buxoro) turli ta'lim muassasalarida ta'lim oluvchi 16-25 yosh oraliqidagi 100 nafar yoshlar tanlab olindi. Ishtirokchilar ikki guruhga ajratildi:

1. **Nazorat guruhi** – ushbu guruhga milliy qadriyatlarni targ'ib qilishga doir maxsus tadbirlar o'tkazilmadi. Bu guruh oddiy madaniy va ta'limiy faoliyatlar bilan shug'ullandi.

2. **Eksperiment guruhi** – ushbu guruh uchun maxsus ishlab chiqilgan milliy qadriyatlarni

targ'ib qilish va ommaviy madaniyatning salbiy ta'sirini kamaytirishga qaratilgan dastur doirasida ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar o'tkazildi.

2. Dastlabki o'lchovlar va baholash.

Eksperiment boshlanishidan oldin, ikkala guruh ishtirokchilariga dastlabki testlar va sotsiologik so'rovlar o'tkazildi. Test va so'rovlar quyidagilarni o'z ichiga oldi:

- Ommaviy madaniyat ta'siriga duchorlik darajasi – yoshlar orasida ommaviy madaniyat kontenti (ijtimoiy tarmoqlar, ommaviy axborot vositalari, musiqa va filmlar) bilan qanchalik ko'p muloqotda bo'lishlari aniqlab berildi.

- Milliy qadriyatlar to'g'risidagi bilim va munosabat – milliy qadriyatlar, urf-odatlar, an'analar va ularning hayotdagi o'rni haqida qanchalik xabardor ekanliklari o'lchandi.

- Ma'naviy immunitet darajasi – Yoshlarning ma'naviy qarashlari, axloqiy qadriyatlari va madaniy tanlovi, ular orasida ommaviy madaniyat va milliy qadriyatlar o'rtasidagi muvozanat aniqlab chiqildi.

3. Tajriba jarayoni.

Eksperiment guruhi uchun uch oy davomida quyidagi tadbirlar amalga oshirildi:

- Milliy qadriyatlarni singdirishga qaratilgan seminarlar va ma'ruzalar – o'zbek xalqining madaniy merosi, urf-odatlari, an'anaviy qadriyatlari haqida ma'ruzalar tashkil etildi.

- Madaniy tadbirlar – milliy bayramlar, xalq o'yinlari, teatr spektakllari va tarixiy filmlar ko'rsatilishi kabi tadbirlar o'tkazildi.

- Interaktiv mashg'ulotlar va treninglar – milliy qadriyatlar asosida shakllangan zamonaviy axloqiy me'yorlarni tushuntirishga qaratilgan interaktiv o'yinlar va treninglar o'tkazildi.

- Ommaviy madaniyat ta'sirini kamaytirishga qaratilgan ma'lumotlar – ommaviy madaniyatning salbiy ta'siri haqida maxsus ko'rsatuvlar va treninglar tashkil etilib, yoshlar orasida o'z-o'zini himoyalash mexanizmlari tushuntirildi.

4. So'nggi o'lchovlar va baholash.

Eksperiment yakunida, ikkala guruhga yana bir bor test va sotsiologik so'rovlar o'tkazildi. So'rovlar

Jadval 1: Milliy qadriyatlar haqida bilim darajasidagi o'zgarishlar (%)

Guruh	Eksperimentdan oldin (%)	Eksperimentdan keyin (%)
Eksperiment guruhi	45%	80%
Nazorat guruhi	46%	50%

davomida dastlabki natijalar bilan taqqoslash uchun quyidagi jihatlar baholandi:

- Milliy qadriyatlar haqida bilim va munosabatdagi o'zgarishlar – eksperimentdan keyin milliy qadriyatlarga nisbatan qanchalik ijobiy o'zgarishlar kuzatilganligi o'lchandi.

- Ommaviy madaniyatning ta'siriga qarshi immunitet darajasi – Yoshlar ommaviy madaniyatning turli jihatlariga nisbatan qanday qarashlarda bo'lishlari tahlil qilindi.

- Xulq-atvor o'zgarishlari – milliy qadriyatlar va ma'naviyatga asoslangan xulq-atvordagi o'zgarishlar kuzatildi.

5. Natijalarni tahlil qilish va xulosa chiqarish.

Eksperiment davomida yig'ilgan ma'lumotlar statistik tahlil vositalari yordamida qayta ishlanib, eksperiment guruhi va nazorat guruhidagi natijalar solishtirildi. Olingan ma'lumotlar milliy qadriyatlarni yoshlar orasida singdirish orqali "ommaviy madaniyat"ga qarshi immunitet shakllanishidagi samaradorlikni aniq ko'rsatib berdi. Tajriba natijalari asosida milliy qadriyatlar asosida ma'naviy immunitetni shakllantirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi.

Ushbu eksperimental yondashuv milliy qadriyatlarni yoshlar ongiga chuqur singdirish va "ommaviy madaniyat"ning ta'siriga qarshi samarali kurashishning metodologik asoslarini ko'rsatib berdi.

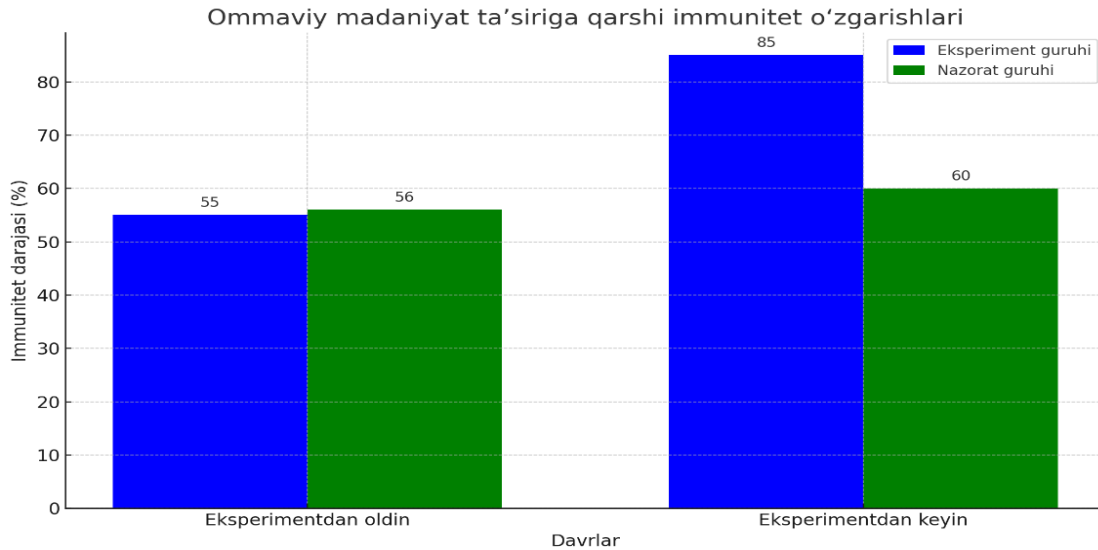
NATIJARLAR. Ushbu tadqiqot natijalari milliy qadriyatlar asosida yoshlar ongida "ommaviy madaniyat" tahdidiga qarshi immunitet shakllantirishning samaradorligini ko'rsatdi. Eksperiment guruhi va nazorat guruhida o'tkazilgan so'rovlar, testlar va kuzatuvlar orqali aniq raqamlar va diagrammalar yordamida tahlil qilindi.

1. **Milliy qadriyatlar haqida bilim va munosabatdagi o'zgarishlar.** Eksperiment natijalariga ko'ra, milliy qadriyatlar asosidagi ta'limiy tadbirlardan so'ng eksperiment guruhidagi yoshlarning milliy qadriyatlar haqida bilim va ularga bo'lgan munosabatida sezilarli o'zgarishlar kuzatildi. Ushbu o'zgarishlar quyidagi jadvalda keltirilgan:

Eksperiment guruhi ishtirokchilari milliy qadriyatlar haqida o'z bilimlarini sezilarli darajada oshirganliklari kuzatildi, bu esa maxsus seminar va tadbirlarning samaradorligini ko'rsatadi.

2. Ommaviy madaniyatning ta'siriga qarshi immunitet darajasi. Eksperimentdan oldin

Diagramma 1: Ommaviy madaniyat ta'siriga qarshi immunitet o'zgarishlari

Eksperiment guruhi ishtirokchilarida ommaviy madaniyatning ta'siri sezilarli darajada kamaygani ko'rinadi, bu esa milliy qadriyatlar asosida ma'naviy immunitet shakllanganligini ko'rsatadi.

3. Xulq-atvor o'zgarishlari.

Eksperimentdan keyin eksperiment guruhi ishtirokchilarida milliy qadriyatlar asosida xulq-atvorda sezilarli ijobiy o'zgarishlar kuzatildi.

Ishtirokchilarning kundalik hayotida milliy qadriyatlarni qo'llash darajasi ortdi, va ularning ijtimoiy tarmoqlardagi faoliyati ham milliy qadriyatlar asosida shakllana boshladi.

Jadval 2: Xulq-atvor o'zgarishlari bo'yicha kuzatish natijalari

Guruh	Milliy qadriyatlarni qo'llash (%)	Ijtimoiy tarmoqlarda milliy kontent ulashish (%)
Eksperiment guruhi	40%	65%
Nazorat guruhi	20%	35%

Eksperiment guruhi ishtirokchilari milliy qadriyatlarni hayotda qo'llash va ularni ijtimoiy tarmoqlarda targ'ib qilish borasida ijobiy o'zgarishlar ko'rsatdi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, milliy qadriyatlar asosida o'tkazilgan ta'limiy tadbirlar yoshlar ongida "ommaviy madaniyat" tahdidiga qarshi immunitet shakllantirishda samarali bo'ldi. Eksperiment guruhi ishtirokchilari nazorat guruhiga nisbatan milliy qadriyatlarga nisbatan yuqori bilim, ijobiy munosabat va xulq-atvor ko'rsatishdi. Shu sababli, milliy qadriyatlarni targ'ib qilish orqali ommaviy madaniyat ta'sirini

kamaytirish va yoshlarning ma'naviy immunitetini mustahkamlash zarur.

MUHOKAMA. Tadqiqot natijalari yoshlar ongida "ommaviy madaniyat" tahdidiga qarshi immunitet shakllantirishda milliy qadriyatlarning muhim o'rni va ahamiyatini tasdiqladi. O'tkazilgan eksperiment va so'rovlar ko'rsatdiki, milliy qadriyatlar asosida tashkil etilgan ta'limiy-ma'rifiy tadbirlar yoshlar ongida sezilarli o'zgarishlarga olib keldi. Ushbu natijalar milliy qadriyatlarning ommaviy madaniyatga qarshi kurashda samarali vosita ekanligini ko'rsatadi.

1. Milliy qadriyatlarning bilim va munosabatga ta'siri. Eksperiment guruhi ishtirokchilarida milliy qadriyatlar haqida bilim darajasining oshgani va ularga nisbatan munosabatning ijobiy tomonga o'zgarganligi kuzatildi. Bu milliy qadriyatlarni yoshlar ongiga chuqur singdirish orqali ularning ongini global tijorat madaniyati ta'siridan himoya qilish mumkinligini ko'rsatadi. Bu borada A.Komilov va M.Jalilov kabi mahalliy olimlarning milliy qadriyatlarning yoshlar tarbiyasidagi o'rni haqidagi tadqiqotlari bilan uyg'un natijalar kuzatildi (Komilov, 2019; Jalilov, 2020). Mahalliy qadriyatlarni singdirish orqali yoshlar ommaviy madaniyatning salbiy oqibatlaridan himoyalaniadi va milliy identifikatsiya mustahkamlanadi.

2. Ommaviy madaniyatning ta'sirini kamaytirish. Eksperiment davomida milliy qadriyatlar asosida tarbiyalangan yoshlar ommaviy madaniyat ta'siriga qarshi immunitet shakllantirgani aniqlandi. Ommaviy madaniyatning iste'molchilik, tijorat va individualizm kabi jihatlari yoshlar orasida sezilarli darajada kamaygan. Bu esa ommaviy madaniyatning yoshlar ma'naviy va axloqiy rivojlanishiga qanday salbiy ta'sir qilishini ko'rsatgan xorijiy tadqiqotlar bilan bog'liqdir (Fiske, 1989; Storey, 2015). Ushbu natijalar milliy qadriyatlarni targ'ib qilish va yoshlarni o'z an'ana va urf-odatlarida tarbiyalash orqali "ommaviy madaniyat"ga qarshi kurashda yuqori natijalar olish mumkinligini ko'rsatadi.

3. Xulq-atvordagi o'zgarishlar. Eksperiment guruhi ishtirokchilarida milliy qadriyatlar asosida xulq-atvorda ham ijobiy o'zgarishlar kuzatildi. Yoshlar orasida milliy an'ana va qadriyatlarga asoslangan kundalik xatti-harakatlar kuchaydi, ular ijtimoiy tarmoqlarda milliy kontentlarni ulashishda faolroq ishtirok eta boshladilar. Bu esa milliy qadriyatlar asosidagi ta'lim yoshlar ongiga chuqurroq ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi. Ushbu xulq-atvor o'zgarishlari nazorat guruhiga nisbatan sezilarli darajada bo'lgani milliy qadriyatlar asosida olib borilgan tadbirlarning samaradorligini tasdiqlaydi. Ushbu tadqiqot milliy qadriyatlar asosida ommaviy madaniyatga qarshi immunitet shakllantirishning samaradorligini ko'rsatadi. Tadqiqot natijalari nafaqat milliy qadriyatlar yoshlar ongida muhim o'rin egallashini, balki ular orqali ommaviy madaniyatning salbiy ta'siriga qarshi samarali kurashish mumkinligini

ham ko'rsatdi. Mahalliy va xorijiy ilmiy tadqiqotlar bilan uyg'un natijalar ushbu yondashuvning milliy tarbiya tizimida qo'llash zarurligini ta'kidlaydi.

Tadqiqotdan kelib chiqadigan muhim xulosa shuki, O'zbekiston sharoitida milliy qadriyatlarni yoshlar orasida yanada kengroq targ'ib qilish, ularni ommaviy madaniyat oqimlaridan himoya qilish uchun zarur vosita hisoblanadi. Shu bilan birga, davlat siyosati doirasida yoshlarning milliy qadriyatlarga asoslangan ta'lim va tarbiyasini qo'llab-quvvatlash hamda ularni global madaniy tahdidlarga qarshi himoyalash uchun doimiy ravishda milliy ma'naviy tadbirlarni tashkil etish talab qilinadi.

XULOSA. Ushbu tadqiqot "ommaviy madaniyat" tahdidiga qarshi milliy qadriyatlar asosida yoshlar ongida immunitet shakllantirishning ahamiyati va samaradorligini ko'rsatib berdi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, milliy qadriyatlarni yoshlar orasida kengroq targ'ib qilish ularning madaniy identifikatsiyasini saqlab qolish va ommaviy madaniyatning salbiy ta'siridan himoyalaniashda muhim omil hisoblanadi.

Quyidagi asosiy xulosalar chiqarildi:

1. Milliy qadriyatlar bilim va munosabatda o'zgarishlar yaratdi – eksperiment guruhi ishtirokchilarida milliy qadriyatlarga nisbatan bilim va munosabatning sezilarli darajada ijobiy o'zgarishi kuzatildi. Bu esa maxsus tashkil etilgan ta'limiy-ma'rifiy tadbirlarning samaradorligini tasdiqlaydi.

2. Ommaviy madaniyatning ta'sirini kamaytirishga erishildi – eksperiment guruhi ishtirokchilari orasida ommaviy madaniyatning salbiy ta'siri kamaydi. Bu milliy qadriyatlar asosida shakllangan ma'naviy immunitet orqali yoshlar ommaviy madaniyatning tahdidlariga nisbatan himoyalaniash imkoniyatiga ega ekanligini ko'rsatdi.

3. Xulq-atvorda milliy qadriyatlar asosidagi o'zgarishlar kuzatildi – eksperimentdan keyin yoshlar orasida milliy qadriyatlarga asoslangan xulq-atvorda ijobiy o'zgarishlar sodir bo'ldi. Ular kundalik hayotda milliy qadriyatlarni faol qo'llash bilan birga, ijtimoiy tarmoqlarda milliy kontentlarni ulashishda ham ko'proq ishtirok eta boshladi.

4. Targ'ibot va ta'lim jarayonlarining ahamiyati tasdiqlandi – tadqiqot natijalari milliy qadriyatlarni targ'ib qilish va yoshlar orasida ular haqida ta'lim berish ommaviy madaniyatning salbiy

oqibatlarini kamaytirishga samarali ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi. Shu sababli, davlat siyosatida milliy qadriyatlar va ma'naviy tarbiyani yanada kuchaytirish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Ushbu tadqiqotning natijalari milliy qadriyatlarni yoshlar orasida yanada kengroq targ'ib qilish, ularda mustahkam ma'naviy immunitet shakllantirish va global madaniy tahdidlarga qarshi turishda yordam beruvchi yondashuvlarni rivojlantirish uchun muhim amaliy va ilmiy asos yaratadi. Tadqiqotning kelajakdagi istiqbollari milliy tarbiya tizimini takomillashtirish, ommaviy madaniyatga qarshi samarali kurash vositalarini ishlab chiqish va milliy qadriyatlar asosida ma'naviy yetuklikni yanada kuchaytirishga qaratilgan bo'lishi kerak.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Fiske, J. (1989). *Understanding Popular Culture*. London: Routledge. – 245 bet.
2. Storey, J. (2015). *Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction (7th ed.)*. London: Routledge. – 320 bet.
3. Featherstone, M. (1995). *Undoing Culture: Globalization, Postmodernism and Identity*. London: Sage Publications. – 276 bet.
4. Lash, S. (1994). *Reflexive Modernization: Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order*. Cambridge: Polity Press. – 280 bet.
5. Komilov, A. (2019). *Milliy qadriyatlar va yoshlar tarbiyasi*. Toshkent: O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi nashriyoti. – 210 bet.
6. Jalilov, M. (2020). *Yoshlar ma'naviyatida milliy qadriyatlarning ahamiyati*. Toshkent: Yangi asr avlodi. – 189 bet.
7. O'zbekiston Respublikasi qonuni. (2021). *Yoshlar siyosati to'g'risida*. – 12 bet.
8. Kurbanbayeva, M. (2024). *O'zbek xalq og'zaki ijodiyotida adolatli jamiyat to'g'risidagi ilk tasavvurlar ifodasi*. *Tamaddun nuri jurnali*, 8(59), 78-81.

